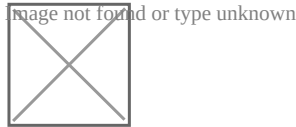

Υπερασπίζοντας τα ανθρώπινα δικαιώματα: ΜΚΟ - οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις

/ [Πεμπτούσία](#)

[1 July 2014 protest](#)

Η παγκόσμια διάδοση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελεί σίγουρα ηθική πρόοδο για την εποχή μας, την εποχή της Δημοκρατίας. Όπως όμως συμβαίνει με όλες τις αξίες, που προκύπτουν στις ανθρώπινες κοινωνίες, οι προθέσεις όσων τις υπερασπίζονται δεν είναι πάντοτε απαλλαγμένες από υστεροβουλία.

Στα 64 χρόνια, που μεσολάβησαν από την Οικουμενική Διακήρυξη για τα ανθρώπινα δικαιώματα η μορφή του κόσμου άλλαξε ριζικά, καθώς οι δυνατότητες, τις οποίες οι νέες τεχνολογίες προσφέρουν στα κράτη, σε πολυεθνικές εταιρίες αλλά και σε απλούς πολίτες είναι τεράστιες. Τα κράτη και οι μεγάλες εταιρίες μπορούν να τις χρησιμοποιήσουν για να εξουσιάζουν την κοινωνία ή να ελέγχουν την αγορά, τα δε άτομα για να διεκδικούν εξουσία και έλεγχο επί των άλλων. Στην εποχή της κοινωνίας των πολιτών, η διαμόρφωση της κοινής γνώμης αποτελεί δύναμη, η οποία μπορεί να ανατρέψει από τη μια μέρα στην άλλη το πολιτικό status των κοινωνιών. Η λεγόμενη Αραβική Άνοιξη, αλλά και το τελευταίο στρατιωτικό πραξικόπημα κατά του προέδρου Μόρσι, που χαιρετίστηκε (!) από μεγάλο μέρος του Αιγυπτιακού λαού, φανερώνουν τη δύναμή της πληροφορίας στην εποχή της πληροφορίας.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα αποτελούν ίσως τη μοναδική παγκόσμια γλώσσα στην εποχή μας, η οποία αντιστέκεται στην οικονομική παγκοσμιοποίηση. Η οικονομική παγκοσμιοποίηση απειλεί κάθε ισορροπία πάνω στον πλανήτη. Η δε κρίση, την οποία τώρα βιώνουμε είναι αποτέλεσμα της και οφείλεται στον οικονομικό ατομισμό. Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι η *παγκόσμια γλώσσα* – εκείνη που προωθεί τα συμφέροντα των ανίσχυρων, που εμφυτεύτηκε σε λαούς και πολιτισμούς με κοσμοαντιλήψεις ριζικά διαφορετικές από εκείνες της Δύσης – διότι ανέδειξε τα καταπιεστικά καθεστώτα των χωρών των λαών αυτών, αλλά και τις απάνθρωπες κοινωνικές πρακτικές, τις οποίες βιώνουν οι ανίσχυροι, σε όποιο

σημείο της Γης και αν κατοικούν.

Μπορεί η διάδοση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων να μην έλυσε το πρόβλημα της καταπάτησής τους, όμως όλο και περισσότεροι άνθρωποι μπορούν πλέον να είναι ενήμεροι για το τι συμβαίνει στην κάθε γωνιά του πλανήτη και ως κοινή γνώμη αλλά και ως κράτη, διεθνείς οργανισμοί ή απλά ακτιβιστές να παρεμβαίνουν για την υπεράσπιση τους.

Με το σύνολο σχεδόν των κρατών της γης να έχουν υπογράψει τη Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του ανθρώπου θα περίμενε κανείς να υπάρχει προληπτική στάση υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει διότι τα ελατήρια των ανθρωπίνων πράξεων και συμπεριφορών είναι πολλά και ποικίλα καθώς αποτελούν ένα πλέγμα δυσδιάκριτο και δυσερμήνευτο. Η ανθρώπινη συμπεριφορά μεταβάλλεται ριζικά, όταν ο άνθρωπος βρίσκεται σε θέση ισχύος, για λόγους που αφορούν τον έσω άνθρωπο (υπεροψία, αίσθηση δύναμης), ή εξωγενείς (πιέσεις από ομάδες συμφερόντων από τις οποίες εξαρτάται). Σήμερα όμως τα θύματα και οι θεατές των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μπορούν να απευθύνονται σε ένα δίκτυο ΜΚΟ, οι οποίες παρεμβαίνουν ασκώντας πιέσεις στα κράτη, ώστε να εφαρμόζουν τις διακηρύξεις, που έχουν υπογράψει. Τα τελευταία χρόνια για πρώτη φορά στην ανθρώπινη ιστορία τα θύματα των παραβιάσεων έχουν τη δυνατότητα να κάνουν γνωστή σε όλο τον κόσμο την υπόθεσή τους, διαμορφώνοντας ανάλογα την διεθνή κοινή γνώμη και ενεργοποιώντας την «*παγκόσμια κοινωνία των πολιτών*»[1]

Όσοι ασχολούνται με τα ανθρώπινα δικαιώματα και εκφράζουν πραγματικό ενδιαφέρον για αυτά γνωρίζουν, ότι η κατάσταση δεν είναι ειδυλλιακή. Πολλές από τις ΜΚΟ, που πρωτοστατούν στην υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στην πραγματικότητα χρησιμοποιούν την οικουμενική γλώσσα τους για να υπηρετούν συμφέροντα εθνικών ομάδων, μειονοτήτων ή κοινωνικών τάξεων. Η υποστήριξη συγκεκριμένων συμφερόντων συχνά έρχεται σε σύγκρουση με την οικουμενικότητά τους. Η προσήλωση σε μια ομάδα συχνά οδηγεί κάποιον στο σημείο να παραβλέπει ή να επιδοκιμάζει τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κάποιας άλλης ομάδας.[2]

Το γεγονός, ότι κάποιες ΜΚΟ υπερασπίζονται συγκεκριμένα συμφέροντα δεν πρέπει να μας οδηγεί σε απαξίωση της οικουμενικότητας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Είναι πολλές οι ΜΚΟ που κάνουν τη διαφορά με την ανεξάρτητη λειτουργία τους, ελέγχοντας τις περιπτώσεις καταστρατήγησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δημοσιοποιώντας τες και ασκώντας πιέσεις στα κράτη, με σκοπό να τηρήσουν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει μέσω των υπογεγραμμένων εξ αυτών διακηρύξεων ή σε αντίθετη περίπτωση εκθέτοντας το πρόβλημα της υποκριτικής στάσης των

κυβερνόντων.[3]

Το ζήτημα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων πιθανότατα θα είχε μείνει στα χαρτιά αν δεν υπήρχαν οι ΜΚΟ.

Παρατήρηση: Συνεχίζουμε τη δημοσίευση με τη μορφή σειράς άρθρων της εργασίας “ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ: ΤΑ ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΤΗΝ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΑΠΟΔΟΧΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΟΡΕΥΣΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΙΝΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ” του θεολόγου Παναγιώτη Πολυχρονόπουλου.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

[1] Μάικλ Ιγκνάτιεφ, ό.π., σ.60

[2] Ό.π., σ.59

[3] Ό.π., σ.58